

MPZ milieu platform zorgsector

BELEIDSNOTA DUURZAAMHEID EN MILIEU 2019 - 2022

Dit beleid duurzaamheid en milieu is opgesteld door de milieucoördinator en vervolgens vastgesteld door de directie.

Ingang per: januari 2020
Evaluatie per: maart 2023

Datum: 23 januari 2023

Mevr. Sonny de Nijs, bestuurder
Zintri Zorggroep

LEESWIJZER

In dit document leest u achtereenvolgens:

1. Aanleiding tot het opstellen van dit document
2. Onze doelstellingen voor duurzaamheid en milieu
3. Resultaten van onze nulmeting / huidige stand van zaken
4. Werkwijze om dit beleid uit te voeren
5. Speerpunten
6. Financiële aspecten van dit beleid

1 AANLEIDING

Hieronder staan de twee belangrijkste aanleidingen voor dit beleidsplan milieu en duurzaamheid.

Green Deal 2.0 “Duurzame Zorg voor een Gezonde Toekomst”

Zorgaanbieders in Nederland zijn grootverbruikers van bijvoorbeeld energie, water en grondstoffen voor catering. Daardoor is er veel winst te behalen. Om de verduurzaming in de zorg te versnellen ondertekenden 132 partijen 10 oktober 2018 de tweede landelijke Green Deal voor de zorg: “Duurzame Zorg voor een Gezonde Toekomst”. Inmiddels hebben ruim 200 partijen de deal ondertekend. In oktober 2015 werd de eerste Green Deal voor de Zorg ondertekend door ruim 150 partijen. Verduurzaming in de zorgsector is sinds die tijd flink in de versnelling geraakt en staat nu bij het ministerie van VWS hoog op de agenda.

De tweede Green Deal spitst zich toe op vier concrete doelen:

1. Klimaatverandering: het terugdringen van CO₂-uitstoot;
2. Zuinig zijn met grondstoffen: circulair werken;
3. Schoon water: medicijnresten uit het afvalwater
4. Een gezond makende leef- en verblijfsomgeving voor patiënten en cliënten en zorgmedewerkers.

Klimaatverandering

De deal sluit daarmee aan bij het Klimaatakkoord waarin ook zorgorganisaties beloven hun CO₂-uitstoot in 2030 met de helft en in 2050 volledig gereduceerd te hebben. Deze ambitie vraagt om een andere benadering van de zorgverlening, het beheer van het vastgoed en de bedrijfsvoering van de sector. Energiebesparing en de inzet van duurzame energie moeten een vast onderdeel gaan vormen van beslissingen over (ver)bouw, mobiliteit en inkoop. Elke brancheorganisatie levert hiervoor uiterlijk 1 mei 2019 een routekaart voor een (wijkgerichte) aanpak om deze ambitie waar te maken.

Circulair werken

Voor de zorg is het tegengaan van verspilling ook uit een oogpunt van financiële duurzaamheid van groot belang. Daarom neemt de sector zich voor om steeds meer circulair te gaan werken. Het streven is ‘circulair’¹ een vast criterium te maken bij alle inkoop van goederen en immateriële zaken. In de zorg liggen de mogelijkheden daarvoor onder meer bij de inkoop, de voeding, geneesmiddelen, medische en verzorgende hulpmiddelen, bedrijfskleding, wasgoed, facilitaire producten en bouwmaterialen.

Medicijnresten uit het afvalwater

Grote hoeveelheden medicijnresten komen na gebruik in het riool en hebben negatieve gevolgen voor het waterleven en de drinkwaterbereiding. De zorgsector is deelnemer aan de integrale Delta-aanpak Waterkwaliteit. Vanuit het principe ‘voorkomen, verminderen en vervangen’ werkt de zorgsector - door pilots, opschaling van succesvolle aanpakken, voorlichting en training - in de integrale keten aan het terugdringen van de hoeveelheid medicijnresten in afvalwater.

Gezondmakende leef- en verblijfsomgeving

Bij verduurzaming van de zorgsector gaat het ook om een omgeving die actief bijdraagt aan de kwaliteit van de zorg en een gezond leef- en werkklimaat. Een gezonde leefomgeving draagt bij aan het herstelproces en welbevinden van zowel patiënten als zorgprofessionals.

¹ In het Rijksbrede programma ‘Nederland Circulair in 2050’ schetst het kabinet hoe we onze economie kunnen ombuigen naar een duurzaam gedreven en volledig circulaire economie in 2050.

MPZ milieu platform zorgsector

Zintri Zorggroep geeft invulling aan de landelijke Green Deal "Duurzame Zorg voor een Gezonde Toekomst" en daarmee aan het nationaal klimaatbeleid door deelname aan het convenant voor duurzame zorg in de Gemeente Breda. Samen met andere zorginstellingen werkt Zintri Zorggroep aan het verduurzamen van de bedrijfsvoering middels de Milieuthermometer Zorg. Door samen te werken wordt kennis efficiënter verspreid, kunnen koppelkansen benut worden en zal de zorg snel verduurzaamd worden.

2 DOELSTELLINGEN

Zintri Zorggroep is een organisatie die zich richt op het bevorderen van geestelijke gezondheidszorg en staat daarmee midden in de maatschappij. Bij deze positie horen ook verantwoordelijkheden en een voorbeeldfunctie op gebied van duurzaamheid en milieu.

Zintri Zorggroep levert als kleinschalige zorgorganisatie, gespecialiseerd in Autisme, zowel ambulante zorg in Brabant vanuit WMO en Jeugwet (west brabant west, west brabant oost en midden brabant). Daarnaast levert Zintri beschermd wonen WMO vanuit Scheiden Wonen en Zorg. Dit in samenwerking met de Woningbouw en particuliere ontwikkelaars.

Dit op grond van een koppelconstructie, Zintri heeft dus geen eigen vastgoed in beheer is zodoende niet verplicht te voldoen aan de erkende maatregelen. De bewoner heeft een huurovereenkomst met de woningbouw of verhuurder en Zintri levert de zorg vanuit beschermd wonen. Het betreft geclusterd wonen waarbij er een steunpunt aanwezig is vanuit Zintri, afspraken met de woningbouw zijn geborgd in een samenwerkingsovereenkomst tussen Zintri en de woningbouw. De klant is dus zelf verantwoordelijk voor zijn/haar huur/woning en Zintri levert de zorg.

Er is dus geen sprake van intramurale zorg (in de zin van kapitaallasten) maar wel sprake van intramurale voorzieningen op het gebied van de zorg (zoals 24 uren nabijheid en oproepbaarheid).

Bij veel van de activiteiten van Zintri Zorggroep wordt energie en grondstoffen gebruikt en ontstaan afval en emissies. Zintri Zorggroep wil dit tot een minimum beperken. CO₂-reductie, ofwel energie besparen en duurzame energie gebruiken, heeft daarbinnen hoge prioriteit vanwege de urgentie bij te dragen aan klimaatbeleid.

Dat concretiseren we in de volgende hoofddoelstellingen:

- Zintri Zorggroep streeft ernaar om in 2020 de Milieuthermometer Zorg te behalen
 - 2021 alle 4 locaties op brons (beschermd wonen 3 locaties en 1 locatie ambulant nl. hoofdkantoor)
 - 2023 alle 4 locatie op zilver (beschermd wonen 3 locaties en 1 locatie ambulant nl. hoofdkantoor).
- Alle locaties voor beschermd wonen WMO, de locaties Breda, Tilburg en Bergen op Zoom evenals het hoofdkantoor in Rijen te toetsen aan de MTZ.
- In 2021, 2022 en 2023: worden deze criteria geborgd en verder uitgebouwd en halen we het bronzen niveau voor alle locaties en vanuit daar werken we richting het zilveren niveau van de Milieuthermometer Zorg.

Subdoelstellingen:

- Op 1 januari 2021 heeft Zintri een duurzaamheidsbeleid opgesteld (zie deze nota), deze wordt jaarlijks geëvalueerd.
- Op 1 januari 2021 heeft Zintri een Mobiliteitsbeleidsplan opgesteld, deze wordt jaarlijks geëvalueerd. Dit met name gericht op de ambulante werkzaamheden in samenwerking met de groepsondernemingsraad. In 2021 is er vanuit het primair proces een werkgroep opgesteld omtrent Mobiliteit, dit ondervind jaarlijks een evaluatie en bijstelling. Mobiliteit blijft als ambulante organisatie in de zorg een belangrijke (en meest invloedrijke pijler van duurzaamheid in relatie tot CO₂ footprint).
 - Er is in 2021 een Fietsplan opgesteld, wat in 2022 is goedgekeurd door de OR. De grote productie aan ambulante werkzaamheden behoeft een plan van aanpak en een oplossing waarin alle sleutelfiguren in zijn meegenomen.

- Er is in 2022 toegewerkt naar een planningssysteem bij afdeling Zorgtoeleiding na optimalisatie van de mobiliteit en CO2 uitstoot middels een werkgroep Mobiliteit in samenwerking met het primaire proces. In 2022 is dit plan geïmplementeerd en in 2023 heeft een nieuwe uitvraag en optimaliseringsslag middels de werkgroep plaatsgevonden. Zintri heeft hierdoor het gebruik van grondstoffen verlaagd van de CO2 footprint voor de periode 2023 tot 2030 en 2050 (kwantitatief verlaging vastgesteld jaarlijks). Concreet Er werd eerder een caseload toebedeeld vanuit maatwerk (inhoudelijk) de planning was hierbij ondergeschikt. Nu letten wij op beiden. Van de in eerste instantie 112 klanten waar winst te behalen viel qua mobiliteit waren er 33 over in 2021. In dec 2022 waren dit 18 klanten over die ook klaar staan voor overdracht in 2023. De reductie van het aantal gereden kilometers is zichtbaar in de totale kilometers 2021 t.o.v. 2022. Jaarlijks wordt deze reductie gemeten d.d. 1 januari.
- Vanaf 2021 is er sprake van E Health en de ontwikkeling hiervan, hierdoor is er sprake van een reductie van het aantal vervoersbewegingen en een verminderde CO2 uitstoot, Zintri streeft 25% E Health na. In 2022 was er een inzet van 5% (1 jan 2022), in 2023 is dit 10% gemiddeld (1 jan 2023).
- Sinds 2021 is er sprake van duurzame vuilscheiding en gescheiden afvalstromen op alle 4 de locaties. Voor de bewoners van de 3 beschermd wonen locaties is er sprake van een toegenomen bewustzijn over duurzame vuilscheiding en gescheiden afvalstromen middels voorlichting. Er zijn in 2022 tevens factsheets verspreid onder personeel en klanten van de woon zorglocaties (Campagne).
- In 2021, 2022 is er sprake van duurzaam afdrucken van papier op alle locaties door een slim gebruik van ICT (middelen) en beleid op het minimaal afdrucken van papier op alle locatie wordt hier voorlichting op gegeven zowel aan klanten als medewerkers. Daarnaast wordt er gewerkt met Valid Sign en JOEP, beiden voorkomen gebruik van papier en dragen zorg voor een volledige digitale afhandeling van het verzenden en/of opstellen van documenten (dit voor zorgtoeleiding/HR/Cliëntadministratie/Secretariaat). Met ingang van september 2021 zijn ook alle cliëntdossiers gedigitaliseerd en wordt er niet langer meer met papier gewerkt waar mogelijk.
- In 2021 is op de locatie Bergen op Zoom sprake van een duurzame ontwikkeling scheiden wonen en zorg met nul op de meter. Dit is in samenwerking met de particulier ontwikkelaar. Vanaf 2022 wordt dit bij de ontwikkeling van nieuwe locaties expliciet meegenomen in het program van eisen (afzetting tegen de MTZ tool alvorens akkoord op ontwikkeling). In 2022 wordt er gestreefd naar duurzaam gebruik op alle locaties beschermd wonen en hoofdkantoor middels een integrale samenwerking met de woningbouw, verhuurders en overige stakeholders.
- Voor Zintri is de co2 reductieplan van toepassing sinds 2022 (vaststelling in audit 2021). Met ingang van 1 juli 2022 is de vernieuwde MTZ tool en CO2 footprintreductietool geïmplementeerd. In het CO2 reductieplan (2022 opgesteld) staan de doelstellingen ten aanzien van het verlagen van de CO2 footprint voor de periode tot 2030 en tot 2050 kwantitatief uitgelegd.
 - Met ingang van juli 2022 heeft er ver LED-ing plaatsgevonden op alle locaties van Zintri (duurzame LED verlichting op alle locaties).

MPZ milieu platform zorgsector

- Er heeft in 2022 een energiecampaigned binnen de organisatie plaatsgevonden (personeel en cliëntéle) m.b.t. duurzaamheid en energiebesparing.
- Het debiet van alle douches op de woon zorglocaties is aangepast.

Milieuthermometer Zorg

De Milieuthermometer Zorg is een certificeerbaar milieumanagementsysteem dat een duurzame bedrijfsvoering stimuleert en borgt. Thema's die met de Milieuthermometer Zorg aan bod komen zijn: management, energie, water, afvalwater, bodem, lucht, afval, hinder, gevaarlijke stoffen, catering en voeding, reiniging, vervoer, inkoop, vastgoed, groenbeheer, papier en textiel.

Leidinggevend en die met de Milieuthermometer werken geven aan dat het instrument focus geeft voor het aanpakken van nuttige milieumaatregelen. Het zet de neuzen van de medewerkers binnen Zintri zorggroep dezelfde kant op. De meeste maatregelen kunnen opgepakt worden binnen bestaande taken en/of plannen. Door op het juiste moment rekening te houden met duurzaamheid gaat het in één keer goed en bespaart Zintri zorggroep tijd en kosten.

Met de Milieuthermometer krijgt de directie beschikking over een handzaam instrument om de milieuprestatie en milieuzorg structureel te verbeteren en concreet aantoonbaar te maken voor personeelsleden, cliënten, bezoekers en belanghebbenden zoals de zorgverzekeraars, gemeenten en bevoegd gezag.

De Milieuthermometer kent drie certificeringsniveaus: brons, zilver en goud

- Het bronzen niveau staat voor net iets meer doen dan het voldoen aan de milieuwetgeving. Het betreft onder andere het nemen van de *Erkende Maatregelen* voor Energiebesparing. Zo vormt het de basis van een praktisch milieuzorgsysteem.

De Milieuthermometer Zorg is ontwikkeld door MPZ en haar leden in samenwerking met Stichting Milieukeur (SMK).

3 N U L M E T I N G

Zintri Zorggroep heeft in beeld gebracht;

1. hoe ver ze is met het uitvoeren van milieu- en duurzaamheidsmaatregelen;
2. hoe groot haar CO₂-footprint is.

Milieu en duurzaamheidsmaatregelen

Zintri Zorggroep heeft beoordeeld in hoeverre zij al aan de eisen van de Milieuthermometer Zorg brons voldoet. Op hoofdlijnen staat Zintri Zorggroep er als volgt voor:

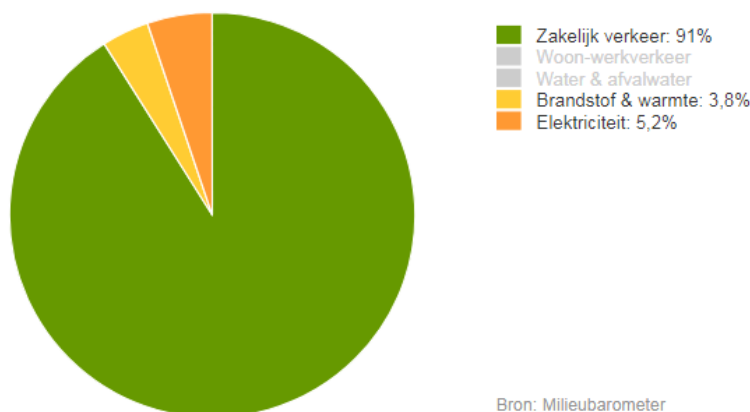
- Er zijn 42 verplichte eisen verdeeld over 14 thema's (zoals energie, afval, catering & voeding en reiniging).
 - Op dit moment voldoen we nog niet aan de verplichte eisen.
 - 42 eisen hebben we gescoord met "in uitvoering". Dat zijn met name administratieve/organisatorische maatregelen en de volgende technische maatregelen: zoals opvragen MJOP bij verhuurders evenals intern vragen uitgezet omtrent registraties.
 - Van 8 eisen weten we nog niet of we voldoen. Dit gaan we op korte termijn verder uitzoeken.
 - Aan de overige eisen voldoen we nog niet.
- Naast verplichte eisen dient Zintri Zorggroep ook te voldoen aan 10 extra eisen om het bronzen niveau van de Milieuthermometer Zorg te behalen. Die mogen zelf gekozen worden uit zo'n 60 keuze-eisen. Zintri Zorggroep voldoet hiermee al aan 4 extra eisen.

CO₂-footprint

Zintri Zorggroep heeft een CO₂-footprint opgesteld voor locaties Breda, Tilburg, Bergen op Zoom en Rijen. De meegenomen thema's zijn: aardgas voor brandstof, elektriciteit en zakelijk verkeer (scope 1 en 2). In 2022 is in totaal 168 ton CO₂ uitgestoten. Om energieneutraal te opereren zijn er 460 draaiuren van een windturbine ofwel 2.558 m² zonnecellen nodig.

Het onderstaande figuur toont de procentuele verdeling van de CO₂-emissie over de verschillende thema's.

Zintri Zorggroep 2018 A - Totaal Zintri - Milieumeter

4 WERKWIJZE

In een Excelbestand (beschikbaar is gesteld door MPZ) houden we onze actuele stand van zaken bij voor iedere eis van de Milieuthermometer Zorg. Hier houden we ook bij wie verantwoordelijk is voor de uitvoering en wat de planning is om een actie op te pakken.

Om onze ambitie te realiseren is inzet van alle medewerkers nodig. Duurzaamheid en de manier van denken die hierbij hoort zal hiermee ingebed worden in de genen van de organisatie. De gedetailleerde acties nemen we jaarlijks op hoofdlijnen over in onze jaarplannen. De milieucoördinator is hiervoor verantwoordelijk en directie bij de uitvoering hierover.

PLANNING:

Jaar	Onderwerp
2020	✓ Opstellen Milieubeleid ✓ Opstellen vervoersonderzoek en vragen ✓ Opstellen Afvalbeleid ✓ Invullen MTZ tool
2021	✓ Implementeren Afvalbeleid ✓ Opstellen Mobiliteitsplan ✓ Opstellen en implementeren fietsplan ✓ Uitvoeren werkgroep Mobiliteit
2022	✓ Implementeren advies werkgroep Mobiliteit (2e uitvraag) ✓ Implementeren planningssysteem Zorgtoeleiding ✓ Opstellen CO2 reductietool & nieuwe MTZ Tool (Plan VerLED-ing) ✓ Campagne Energiebesparing & duurzaamheid uitvoeren (personeel en cliëntéle) ✓ VerLED-ing alle locaties van Zintri ✓ Debiet douches
2023	✓ Implementeren inkoopproces PIANOO criteria

5 SPEERPUNTEN VOOR NIVEAU BRONS

Naast verplichte eisen dient Zintri Zorggroep ook te voldoen aan 10 extra eisen om het bronzen niveau van de Milieuthermometer Zorg te behalen. Die mogen zelf gekozen worden uit zo'n 60 keuze-eisen. Zintri Zorggroep kiest hier voor focussen op vier thema's:

1. Vervoer en mobiliteit, inzet van E-Health
2. Afval
3. Duurzame inkoop (LEAN en ecologisch) in 2020 en 2021. 2022 wordt er overgegaan op de PIANO criteria.

Vervoer

Beperken zakelijke personenkilometers Zintri Zorggroep beperkt het aantal verkeersbewegingen bij zakelijk verkeer, door de volgende maatregelen:

- Mobiliteitsbeleid;
- Planningssysteem voor Ambulante werkzaamheden (optimalisering mobiliteit);
- E-health 25%;
- Beschikbaar stellen van (elektrische) fietsen middels Fietsplan

Inkoopbeleid

In het inkoopbeleid van Zintri zorggroep is vastgelegd dat milieueisen worden toegepast bij de inkoop van facilitaire producten. Met ingang van 2020 wordt er LEAN ingekocht en is er sprake van ecologische producten. Met ingang van 1 januari 2023 wordt er middels de PIANO criteria ingekocht (2022 word het plan en proces hiervoor opgesteld).

Implementatie inkoopbeleid facilitaire productgroepen

Uitvoering van het inkoopbeleid gebeurt door gebruik van een MVI-criteria tool, hiermee kunnen de piano criteria uitgevraagd worden! De inkooptool op de mpz website is daarom vooral zinvol om eisen uit te vragen volgens de Milieuthermometer thematiek. Het voordeel hiervan is dat dit een selectie van productgroepen en diensten is die speciaal geselecteerd is voor de zorg. Dit maakt het duurzaam inkopen toegankelijker dan je gelijk in de MVI-criteriatool verdiepen.

Afval

Zintri Zorggroep werkt naar een circulaire denkwijze. Een extra stap hierin is voorkomen van afval en uitbreiden en verbeteren van afvalscheiding binnen Zintri zorggroep.

Afvalscheiding

Er is minimaal een per component gescheiden inzameling en verwerking via duidelijke inzamelsystemen van de volgende afvalstromen

MPZ milieu platform zorgsector

Afvalpreventieplan

Zintri zorggroep beschikt over een afvalpreventieplan met daarin minimaal 3 preventieve maatregelen, zoals:

Milieu vriendelijk printpapier

Printpapier is voorzien van een milieukeurmerk.

Het gebruik van Valid Sign (digitale verzending post en documenten) en JOEP (electronisch Cliëntvolgsysteem) wat het gebruik van papier overbodig maakt.

Papierverbruik

Printers en kopieermachines staan standaard ingesteld op dubbelzijdig en de huisstijl voor print- en drukwerk is dubbelzijdig. Hierbij ook het afdrukken in totaal minimaliseren.

Daarnaast zijn in september 2021 alle cliëntdossiers gedigitaliseerd, vanaf dat moment wordt er niet langer meer met papier gewerkt in relatie tot het cliëntdossier.

6 FINANCIËLE ASPECTEN

Ongeveer de helft van de eisen die we gescoord hebben met "in onderzoek" betreft organisatorische maatregelen. Voor veel van deze eisen heeft MPZ formats en voorbeelden beschikbaar. Deze maatregelen vragen vooral een tijdsinvestering.

De andere helft zijn technische maatregelen of gaan over inkopen van betere producten. Deze vragen een financiële investering.